

Προλογικό σημείωμα

Σε μια εποχή κατά την οποία το αίσθημα της αμαρτωλότητας δεν είναι παρόν στην τρέχουσα πραγματικότητα και ο άνθρωπος αμφισβητεί εν πολλοίς νόμους και επιταγές και ηθικά παραγγέλματα, πώς να μιλήσεις για συναίσθηση αμαρτίας; Για παράβαση του θελήματος του Θεού σε αντίθεση με την πραγμάτωση της δικής μας θελήσεως;

Ένα βιβλίο που εκθέτει και την ιστορική εξέλιξη του μυστηρίου της εξομολογήσεως και της μετανοίας παρουσιάζει ενδιαφέρον και είναι χρήσιμο για μια συνειδητοποίηση πολλών απόψεων που ίσχυαν και ισχύουν ακόμη. Απόψεων που θεμελιώνονται στην Αγία Γραφή και την Παράδοση είναι δυνατόν να διαφωτίσουν και να ισορροπήσουν αντικρουόμενες τοποθετήσεις. Με μια διαυγή ματιά ο συγγραφέας επιχειρεί να διαλευκάνει όλες τις τυχόν απόψεις που τίθενται περί αμαρτίας, αμαρτωλότητας, αμφισβητήσεων για την διαμεσολάβηση του ανθρωπίνου παράγοντος στην αποκατάσταση των σχέσεων με τον Θεό.

Είναι αναγκαίο σε πρώτη φάση να γνωρίζουμε ποιο είναι το θέλημα του Θεού. Ελλείψει μιας σοβαρής κατηχητικής προσπάθειας, ο περισσότερος κόσμος μένει αδιαφώτιστος και χωρίς επίγνωση του θείου θελήματος. Βασικά η Εξομολόγηση δεν είναι ένα βήμα στο οποίο προσερχόμαστε για να μας κατηγορήσουν ή να κατηγορήσουμε εμείς τον εαυτό μας για τις πολλές ελλείψεις μας, τα λαθεμένα βήματα και τις αμαρτίες μας.

Είναι περισσότερο μια δυνατότητα που δίνεται στον άνθρωπο με την μεσολάβηση ενός άλλου ανθρώπου -του ιερέως εξομολόγου- να έλθει εις εαυτόν και να αντικρύσει τον βαθύτερο εαυτό του. Με αυτόν τον τρόπο ξεφεύγει από μια αυτο-αναφορά και αναφέρεται με την βοήθεια ενός τρίτου (συν-ανθρώπου) σε Αυτόν που οφείλει να αναφέρεται.

Ανεξάρτητα από τις ιστορικές συνθήκες διαμορφώσεως του Μυστηρίου της Εξομολογήσεως, ο άνθρωπος βρίσκει ένα πλαίσιο αναφοράς, που του επιτρέπει με την βοήθεια ενός άλλου ανθρώπου, να εκτεθεί στην ματιά ενός Θεού που «τα πανθ' ορά», χωρίς πάντοτε να δικάζει ή και να καταδικάζει.

Πιστεύω και ελπίζω ότι με τις πιο πάνω σκέψεις, που προλογίζουν το βιβλίο του πατρός Θεοφάνους Ραυτοπούλου, έμπειρου εξομολόγου και ποιμένος, συναντώ τις βαθύτερες προθέσεις του όταν συνέγραφε το παρόν

πόνημα ως σανίδα σωτηρίας. Ο αναγνώστης θα βρει εδώ τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία που θα τον οδηγήσουν και θα τον καθοδηγήσουν, με τον επίκαιρο συμβουλευτικό ποιμαντικό λόγο του συγγραφέα, στην οδό της μετα-νοίας. Θα δώσουν έτσι στον αναγνώστη την ευκαιρία να σκεφτεί εκ των υστέρων, να σκεφτεί δηλαδή μετά (μετα-νοών), τα πεπραγμένα του και τους κρυφούς λογισμούς του ενώπιος Ενώπιω (απέναντι, δηλαδή, στον Θεό), παρουσία ενός έμπειρου και ικανού ναυαγοσώστη. Η σανίδα αυτή σωτηρίας θα τον βοηθήσει να ανέλθει στο ιδεατό καλοτάξιδο πλοίο (νοητή ναύς) της Εκκλησίας, το οποίο κυβερνά ο Σωτήρας Χριστός.

Εύχομαι το βιβλίο αυτό να βρει από τους αναγνώστες του την κατάλληλη υποδοχή-αποδοχή επ' ωφελεία τους.

Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής
της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών